

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 12. Quod homo beneficio mortificationis satisfaciat pro peccatis, & à
promeritis pœnis liberetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

MORTIFICATIONE. 271

landi. Quis iam non animetur ad fugienda omnia comoda & blandimenta corporis, ad amplectendas penas, carnis que propriæ afflictiones? sapientissimi Gentilium ab illecebris quas naturaliter amabant, se abstinebāt, mediam, frigora, niues, paupertatem æquo animo tolerabant ad captandam virtutū vmbra, veraque sapientia destitutos existimabant, qui id non facerēt: quātō magis in lege Evangelica id faciendum est, vbi ad veram virtutem sapientiamque contenditur, ac exiguo labore cum gratia diuina coniuncto perfecta obtinetur passionum victoria.

CAPVT XII.

Quod homo beneficio mortificationis satisfaciat pro noxiis admissis, & à promeritis poenis liberetur.

QUONIAM homo dum peccat, aut voluptatulam quandā venatur, quā non deberet, aut refugit poenā, quā suscipere fas erat; diuina iustitia voluit, vt ad satisfaciendū pro culpa.

culpa, & ad animam debito ordini re-
stituendam se ipse mortificaret, absti-
nendo ab rerum quarundam licitarū
vſu, quæ oblectare poterant, & poenā
aliquam tolerando, quam poterat li-

Greg. hom. citè declinare. Id B. GREGORIVS declar-
84. in Euā. rat his verbis. *Cogitandum summo para-
est, ut qui se illicita meminit commissi-
se, à quibusdam etiam licitis studeat ab-
stinere, quatenus per hoc conditoribus
satisfaciat, ut qui commisit prohibita
sibi metipsi abscindere, debeat etiam con-*

Aug. de ve *cessa.* Hortabantur siquidem quōsdam
ra & f. pœ- sancti Patres ipsos poenitentes, ut ad
nit. c. 15. satisfaciendum Deo, & ad expiandam
Tertu. con. offensam non modo à peccandi con-
Phyh. suetudine discederent, verum etiam
contrarijs operibus virtutum Deum
iratum sibi reconciliarent. Vnde S. Chry-

Chry. hom. sostomus. Quemadmodum, inquit,
3. in Matt. sauciato non satis est telum vulneri
in imperf. exemptum, sed præterea opus habet
chirurgi cura; sic in crimen lapsa post
confessionis & absolutionis antidotū
necesse est fructus dignos poenitentiae
adiungere. Declarans autem, cuius-
modi esse debeāt fructus, subiicit. Car-
nem tuam nimio cibo & potu perin-

MORTIFICATIONE. 273

temperantiam onerasti? castiga eam
seu ieiunio & aqua potu. Ocu-
los venustarum rerum aspectu & quo
petulantius oblectasti? coerce deinceps
illos, & vsu conjugij etiam licito, quo-
ties potes, te priua. Verbis factisue in-
iuria affecisti proximos? nunc labora,
vt omnibus maledicentibus benedi-
cas, & beneficijs etiam tibi eos deuin-
cias. In eadem sententiam B. Ambro-
sius alicubi alloquitur virginē lapsam.

Amputentur, inquiens, erines qui per *Ambr. ad*
vanam gloriam occasione luxurie pra- *virg. c. 8.*

stiterunt. Defluant oculi lacrymis, qui
masculum simpliciter non aspexerunt.
Palleat facies, qua quondam viruit
impudicē. Deniq; totum corpus incuria
maceretur, cinere aspersum & opertum
silicio perhorrescat, quia malē sibi de
pulchritudine placuit. ita Ambrosius.

HANC doctrinam proculdubio
Deus scribit in cordibus verorū pœ-
nitentium. nam quando anima homi-
nis à Deo illuminata seriò expendit,
quid peccando fecerit, vt quod ob bre-
uem & vilem voluptatulam diuinam
maiestatem contempserit, illam que
cui summum amorem & gloriam, vt

N. pote

pote infinito bono, imò omnium bo-
 norum fonti, debebat, quasi calce ab-
 iccerit, ac creaturæ è nihilo factæ, qua
 pura vanitas est, omnium rerum crea-
 torem posthabuerit: adhæc dum con-
 siderat, quoties sempiternas inferni
 meritis sit pœnas, & quod peruersæ
 corporis inclinatioes perpetuò ip-
 sum ad omnia mala extimularint, in
 seipsum sancta quadam indignatione
 accenditur, atque ad tuendum diuinæ
 iustitiæ honorẽ, vindicãdosq; temera-
 rios lapsus suos, sedulo cogitat, quam
 crucem singulis membris deinceps
 imponere velit, vt verè carnem cru-
 cifigat cum concupiscentijs suis. S.
 PAVLA Romana aliquando coe-
 poris delitijs nimium indulserat, et
 postquam DEVS ei oculos mentis
 patefecit, vt commemorat S. Hierony-
 mus, grauiter corpus afflixit, molli-
 linteamina & serica pretiosa asperit
 cilicij cõmutauit, & itã fuit cõtinen-
 tia, vt excẽptis dieb⁹ festis, vix oleũ
 cibo caperet, sed nec vini guttulam
 potum admitteret. Dum hoc generis
 mortificationis dicta matrona vire-
 tar, dicebat, *Affligẽdum est corpus quod*

*Hier. ep. 27.
 ad Eustor.*

MORTIFICATIONE. 275

multis vacavit delitijs: longus risus perpeti compensandus est flctu, &c.

S. Eligius, dum iuuenis esset, tunc
ste Audæno Rotomagensi Episcopo
olim eius sodali, locuples erat, pulcher,
& omnibus charus. Vestibus utebatur
sericis auro & argēto pertextis, cingulo
q; gemnis & lapidib. pretiosis splendēdo,
consuetudine utebatur principū in
aula regia virorū, ipsiq; ad eō Regi cō
iunctissimus. Postquam autem Deus
eor eius teugit, perfectæ mortificatio
nis desiderium in illud immisit, sic
prorsus, vt conatus & studia eius om
nia superiori vitæ essent contraria. nā
vestimenta byssina & aurea conuer
tit in cilicium, cingulum gemnis ful
gens in funem rudem, aulicos ludos
& ocia in nocturnas preces & vigilijs,
sodalitatem optimatum regni, in fa
miliaritatem peregrinorum, egenorū,
infirmorum, captiuorum, aliorumq;
hominum miserabilium, quibus om
nia officia seruilis, (etiam dum ad
Episcopatum, licet inuitus, esset ene
sus) detulit, aquam manibus in
fundendo, easq; exosculando, cibū
potumq; mensæ inferendo, peder
calidā

calida abluendo, & alia id genus agendo. Hic semper in Christi Ecclesia fuit Penitentium spiritus.

Atque hinc alius ingens mortificationis fructus exoritur; quod, nempe, per illam omnibus corporis animique liberemur incommodis, quae Deus in peccatorum nostrorum poena designarat. nullum enim peccatum, sine magnum siue paruum immune esse potest à poena. Vel enim à Deo castigandum est in altera vita cruciatu inferni aut purgatorij, vel in hac vita afflictione temporali; aut certe ab ipso homine mortificatione voluntaria; quae vindictam quasi sumat de seipso, ut

Anse. in ep.

1 Cor. 11.

Naum. 1.

iuxta. 70.

cert. B. Anselmus. Cum vero Deus, ut ait propheta Naum, non puniat peccatum aliquod bis in idipsum, confessio est, si Deus aliquem in hac vita propter peccata immissa afflictione, quae tamen ille patienter propter Christum toleret, plenè castiget, non esse deinde castigandum in altera; & si non voluntariam de nobis poenam, quae gravitate lapsus adaequet, sumamus fore; ut non solum alterius vitae supplicij, sed etiam multis huius vitae

MORTIFICATIONE. 277

tumnis, cæteroquin euenturis, exima-
 mur. Hoc vtrumque mysterium decla- *1. Cor. II.*
 ruit S. Paulus, cum diceret. *Si nos ipsos*
dijudicaremus non vtiq̃ iudicaremur.
Dum iudicamur autem, à Domino cor-
ripimur, ut non cum hoc mundo dam-
nemur. Dijudicare semetipsum est a-
 guoscere suum lapsum, eumque coar-
 guere, & pena voluntaria expiare. Quod
 si homo fecerit. Apostolus eum secu-
 rum reddit, quod in hac vita à Deo
 pro illo per tribulationem aliquam ca-
 stigandus non sit. Sin per incuriam ne-
 glexerit hoc iudiciū instituire, Deus
 iusto in eum iudicio animaduertit, &
 in hac vita affligit, quam afflictionem
 si paciēter ferat, tum immunem eum
 pronunciat fore à damnatione eterna,
 omnibus mundi amatoribus destina-
 ta. Hec doctrina est B. Gregorij in mo- *Greg. l. 9.*
 ralibus, vbi clare scribit, nisi presentis *mor. c. 24.*
 vitæ pœnis aliqui liberarentur à tō-
 mentis æternis, non dicturum fuisse
 S. Paulum, dum iudicamur à Domi-
 no, nos corripit, ne cum hoc mundo
 damnemur. Id autem tunc adimple-
 tur, quando homo per tribulationes
 commouetur ad veram de peccatis a-
 gendam
 N 3

38 TRACTATUS DE SVI

gendā pœnitentiā. O nobilem mortificationis effectū, quo ab omnibus huius alteriusq; vitæ pœnis liberamur. Quis nō spō:ē suscipiat mortificationis exercitiū, quo, exigua tolerata molestia, liberamur à pœnis grauissimis & breui afflictione à cruciatibus sēpiter-

*Chryf. in
1. Cor. 11.*

Ion. 2.

nis? Non vis, inquit B. Chrysostomus, à Deo castigari, nec in hac nec in altera vita? sis iudex tui ipsius, ratione te exige, te reprehende, & corrige.

De hoc mortificationis effectū singularia in sacris litteris exēpla existūt. Memoratur Deus per Ionā prophetā Nimitas de impendēte eis clade & totius civitatis subuersione, nisi pœnitentiā de commissis criminibus agerēt. illi verò monitis parētes, vna cum Rege suo ad expianda seclera, conciliandūq; diuinū iram seuenissimā sui mortificationē amplexi sunt, cilicis & sacco se induerunt, cibo omni & potu abstinuerunt. diuinamque clementiā precibus & lacrymis implorārūt, quam & impetrārūt; qui verò in probitate vitæ constantes deinceps permanserunt, etiam ab

*1. Mach. 2.
3. 4.*

eternæ damnationis vastitate liberati fuēre. Filij Israhel Machabæorum

MORTIFICATIONE. 279

temporibus cum extremum sibi ani-
maduertissent impedere excidium ab
exercitu hostium potentissimo, hoc est,
47. millium hominum armatorum,
contra ter mille inermes, nullo alio pre-
sidio, quam mortificationis in sacco,
ciuere, ieiunio & intimis ad Deū cla-
moribus cladem illam auerterūt, in dē
victoriam ex hoste reportāunt. Con-
sulō profectō facimus, quod nō ūna-
mus nos ab inimico humani generis,
qui ex inuidia præsidū mortificatio-
nis omne nobis eripere conatur, in
fraudē induci: certū enim est nulla re,
ne carni quidem nostræ, maius bonū
præstari posse; cū exigua mortificatio-
ne eam & grauioribus pœnis exima-
mus, & resurrectionis futuræ gloriam
illi adaugeamus. Pulchrè ea de re mo-
net nos B. Augustinus in hæc verba. *Aug. de tē-
tator. tit. ieiun.*
Quid facis, inquit tētor, quia ieiunas: tibi. ieiun.
defraudas animam tuā. non ei da, quod
eam delectat, tibi ipse ingeris pœnā: tuus
ipse tortor & cruciator existis? Deo ergo
placet, quia te crucias. Ergo crudelis est,
qui delectatur pœnis suis. Responde hu-
iusmodi tentatori. Excrucio me pla-
nè, ut ille parcat: do de me pœnas, ut

N 4 ille

ille subueniat, ut placeam oculis eius,
 ut delectem suauitatem eius. Nam
 victima excrucietur, ut in aram im-
 ponatur.

CAPVT. XII.

Quod beneficio mortificationis oratio-
 nes nostrae efficaciores reddantur ad
 impetranda Dei dona &

QUANDO infans à matre postu-
 lat puppam, suumque deside-
 rium tantum signis & nutribus
 declarat, nonnunquam mater aut renuit
 ei porrigere, aut differt: at quando po-
 stulat cum lacrymis, non potest se melius
 continere, quin confestim eam tra-
 dat. sic homo quando à Deo in oratio-
 ne postulat dona aliqua vel beneficia
 spiritualia, sed verbis tantum & sim-
 plici desiderio ea obtinendi, non fac-
 ile impetrat, quemadmodum quoti-
 diana nos docet experientia. Quoties
 enim virtutem humilitatis, patientiae,
 caritatis, tentationis alicuius victoria,
 pacem cordis, precandi donum, fidei
 augmentum, supplices à diuina matre